

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătinindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumerează și la poște și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

„Moderatii” și „stângacii”.

În diverse rânduri am susținut, că partidele Maghiarilor nu sînt partide veritabile. Sînt numai formă de partide; în esență însă numai nuanțe.

Vor fi fost și de aceia, care vor fi suris cetind părerea noastră. Dar noi n'aveam încotro, ei insistă pe lângă ea. Repetăm că toți Maghiarii fac numai un partid, partidul maghiar.

Că este așa, se vede și din împrejurarea, că de câte-ori este vorba de măsuri de ale guvernului unguresc în favorul maghiarisării, opozițiunea maghiară înceată de a fi opozițiune. Alături cu guvernamentalii aplaudă faptele guvernului unguresc.

Dar' nici guvernul unguresc nu se ferece de opozițiunea maghiară. Sînt una, îndată-ce este vorba de scopuri exclusiv maghiare, cum sînt acele care expresiunea cea mai măreață și-o află în kultur-egylet-uri și în alte lucruri de asemenea natură.

Este adevărat, că opozițiunea maghiară lovesce în guvernul unguresc și în așa numitul partid liberal. Ba sînt cazuri, în care lovesce fără de nici o cruțare.

Însă dacă caută omul mai de aproape și mai serios, află că loviturile cele fără de cruțare are altoineva să se simtă, mai mult decât guvernul unguresc și partidul său.

Noi am vădit, mai ales în anii mai dincoace, că loviturile cele mai aprige ale opozițiunii maghiare erau îndreptate prin adresa guvernului unguresc la cea a nemaghiarilor, la a armatei comune și ce mai poate omul săl, și mai departe.

Dacă ar fi ca loviturile să fie numai pentru guvernul unguresc și numai la a lui adresă, ar trebui ca aceste să iee odată o atitudine hotărîtă față cu opozițiunea maghiară. Mai ales după-ce dispune de o majoritate impunătoare, ar trebui să o zdrobească să nu se mai aleagă nimica de ea.

Guvernul unguresc însă ce face? Își ia câte-odată avânt, încât pare-că are să-și uite de glumă. Cu toate acestea nu merge mai departe decât până unde ține că este necesar pentru a arunca țărîna în ochii celor care privesc din afară și de a face presiune asupra sferelor normative din Viena, cu scop de a stoarce ceva de acolo tot în favorul Maghiarilor.

Jocul politic se continuă, mai cu seamă de șesprezece ani încoace, în forme diverse de actori în costume avriate, însă spre același scop: pentru a procura plăcere și folos Maghiarilor. Acum un act nou al dramei!

„Moderatii” de până acum, care nu demult au luat numele de „naționalii”, s'au învoit într'un pact cu „independenții” din stînga extremă, sau mai pe scurt cu „stângacii”.

Pactul la părere are în vedere numai alegerile viitoare la dietă. Și una și cealaltă parte se deee mână de ajutor ca locurile de deputați să vină în mâinile uneia sau alteia dintre dînsule. Vorba ar fi, ca „liberalii” sau guvernamentalii să fie reduși la o minoritate, încât să nu mai fie capabili de guvern.

Din presa stîngei extreme transpiră chiar și generositatea de a ajuta contelui Apponyi să se urce în fotoliul de catifea roșie, ceea-ce nu s'ar pute altfel, decât după-ale Szapary cu ai sei s'ar fi retras dela minister.

Aceasta ar fi la părere, și numai la părere, pentru-că alta este, ce stă ascuns ca sub spuză, ceea-ce voesc pactanții și cu ei și prin ei Maghiarii.

Maghiarii peste tot nu vor alta decât două lucruri. Mai întăiu maghiarisarea regatului unguresc, ca să fie național, și apoi independența regatului. Spre aceste două ținte pășesc de șesprezece ani încoace din an în an tot mai accelerat cu toții. Câte odată sînt de tot nerăbdători, încât li-se pare că merg încet, încet de tot pentru a ajunge, unde ei vor să ajungă.

Le poate pactul face vre-o pedecă în năsuințele lor?

Nici decum. Din contră, dacă pactanților le succede să ajungă la majoritatea la care aspirează, procesul dorit de dînsii are să se desvoalte într'un tempo mai accelerat.

Pentru-că „naționalii” de astăzi și dacă ar ajunge la putere, numai cu ajutorul aliaților lor ar ajunge. Este foarte greu a presupune, că „naționalii” vor avè o majoritate decidoare, cum are guvernul de astăzi. Pin urmare rămănearea lor la putere ar afirma numai dela chibzuirea acelora, care li-a dat ajutorul de a ajunge la dînsa.

Cu alte cuvinte, ajungerea „naționalilor” la putere ar fi numai un provisoriu, până când adevărat „stângacii”, aliații „naționalilor”, ar cugeta că situațiunea e matură de a procede la independența națională a regatului maghiar, adevăratul scop pentru care s'a făcut pactul.

Pactul dar' tocmai promovează aspirațiunile la independență, contra căror când lucrul ar veni la idee, sigur că nu s'ar opune nici un Maghiar. Mai ales nu, dacă s'ar pune în perspectivă, că căpătueile și de aci încolo vor merge tot drumul care s'a început sub liberali.

Interesant în toată afacerea este, că și pactanții acestia din cestiune trac-

tează lucrurile ca-și-când regatul unguresc ar fi un domeniu exclusiv al Maghiarilor. Dacă unul sau altul într'un discurs, fie la masă albă, fie la masă verde, mai face mențiune și de alții, o face numai pentru captațiune, numai pentru a unge cu miere câte un fir de ață, care să-l tragă la casa de necesitate frumos printre buzele acestora, cu care să-și acopere dreptul în afară.

N'are însă lipsa aceasta de taet și de simț politic să însemneze nimica. Căci vorba Germanului: D-geu îngrijese ca arborii să nu crească până în cer.

Maghiarii înșiși își dau testimoniu de paupertate, prin care ei înșiși testifică, că ar dori și voi mult, însă pot puțin.

Sbirăturile și frământăturile lor cu maghiarisarea în toate chipurile, ce altă sînt, decât lipsa de încredere în vitalitatea proprie. Un popor conșciu de puterea sa de viață nu pune tot și toate în mișcare și în turburare chiar, pentru desnaționalisarea altora. Kultur-egylet-urile, kisdédov-urile, limba maghiară în școalele elementare populare ale tuturor nemaghiarilor etc. etc. și în fine și „liga patriotică” pentru maghiarisarea capitalei sînt tot atâtea strigăte: „Vai că perim!”

Statul național independent însă nu cu de aceste se poate ajunge și de aceea și pactul, ori-și-cât de chibzuit s'ar parè la prima vedere, în partea principală puțină ispravă are să facă. Va face încât privesc alegerile, dacă naționalitățile nemaghiare vor continua a fi spectatoare pasive și mai departe.

Dar' încât privesc alegerile; căci când va fi vorba de dreptul public tot nu va merge, ca numai tot Maghiarii singuri să îngrijească de dînsul.

La urma urmelor, așa credem, tot vor mai fi și alții, care vor avè cuvîntul și nu numai monopolistii „liberalii”, naționalii și „stângacii” de astăzi, care nu sînt decât un partid în trei aparițiuni.

Cu sila. În mania de care au fost cuprinși, Maghiarii vor să maghiariseze cu sila chiar și acolo unde ei înșiși vèd că nu e strat pentru „ideia de stat maghiar” și înaltele perceptive ale „Kultur-egyletului”.

Un os care le stă în gât, o pedecă ce li-s'a pus în cale e și Sibiuul, pe care guvern și societate ungurească ar dori să-l vadă oraș maghiar ca Clujul, unde „simțimentul patriotic” se se manifesteze cel puțin din Păsci în Crăciun.

Nu se poate însă, — așa scrie *Budapesti Hirlap* dela 31 Oct. — deoarece-ce la Sibiu atât Sașii, cât și Românii au o viață culturală și economică încheată, ear' statul n'a făcut „mai mult pentru maghiarisarea acestui

oraș decât să înființeze un gimnasiu, în care majoritatea elevilor este însă tot străină de neamul unguresc”.

Așa scrie foaia ungurească, după-ce arată ce nepatriotic este acest oraș, cât rău se aduce maghiarismului chiar prin gimnasiul de stat de aici, unde majoritatea elevilor vin ca să învețe limba germană, de când cu votarea art. 25 din faimoasa lege militară.

Diarul menționat cere apoi de urgență ca ministru să iee măsuri de îndreptare.

Azi-măne ne așteptăm să ceară închiderea institutelor nemaghiare, ori cel puțin introducerea limbii maghiare ca limbă de propunere într'insele, căci numai astfel Ungurii înțeleg o „acțiune patriotică” din partea ministrului Csaky, cărui mai ieri-alaltăieri îi cereau nimicirea gimnasiului „daco-român” din Năseud.

Slavii și partida kossuth-istă. Diarul croat „*Agrarier Tagblatt*” a publicat zilele trecute scirea, că la alegerile generale ce urmează a se face în primăvară, Slavii din Ungaria vor sprigini pe kossuth-isti.

Același diar publică în numărul seu dela 30 Octomvrie o declarație a Sărbilor din Ungaria, în care își exprimă părerea, că o Ungarie independentă, eșită din legăturile dualismului, va trebui să fie cu mai multă considerațiune față cu naționalitățile, ca Ungaria de azi. Deci spriginirea partidei independente kossuth-iste din punct de vedere al naționalităților este oportună.

Și între Români s'au făcut și se fac încercări pentru a-i prepara, ca să devină accesibili aceste idei. Însă până acum nu s'a putut dobândi vre-un rezultat real.

Căsătoria principelui moștenitor român. „*Napoleonul*”, foaie guvernamentală, dă ca pozitivă scirea despre căsătoria principelui Ferdinand și speră a pute da în curînd toate detaliurile în privința acestei căsătorii. Principele Ferdinand, care a sosit împreună cu regele la Sinaia, nu va sta decât puțin timp în România, și se va întoarce la Berlin, de unde împreună cu Augustul seu tata, principele Leopold, va merge la Londra.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 20 Octomvrie st. v.

Cestiunea primatului în Ungaria.

„*Politische Correspondenz*” primesce din Budapesta următoarea scrisoare: Combinația intimă cu privire la ocuparea scaunului primatului, care în alte părți se credea definitivă, n'a ajuns să fie realizată. Această schimbare însă nu se reduce atât la vederile nutrite în Roma, ci mai ales la acele, care s'au valorat chiar dela locul cel mai

înalt. Persoana care este designată pentru acest post nu poate fi obiecționată nici din punct de vedere bisericesc, nici din cel politic. Nici chiar aceia, care în urma legăturilor de mai înainte sau poate din alte motive au ținut demn pentru scaunul primatului dintre episcopii unguri numai pe arhiepiscopul Samassa, nu combat numirea arhiepiscopului Vaszary din punct de vedere personal. Guvernul, adevărat va fi expus din o parte la atacuri pentru renunțarea dela candidatură a lui Samassa, deoarece-ce însă el va da în modul cel mai lămurit și probabil cel mai convingător declarațiuni despre întregă afacere, va fi cu neputință a susține îndelungat timp nemulțurarea întemeiată pe cestiune personală. Aceasta se poate aștepta cu atât mai virtos, cu cât cabinetul poate spera, că își va vedè atitudinea sa din cestiune justificată prin fapte și că va ajunge în afacerile pendente ale politicei bisericesti la un rezultat mulțumitor.

„*Fremdenblatt*” din Viena cu data de 31 Octomvrie desminte scirea dată de „*Budapesti Hirlap*”, că episcopul Samassa ar fi plecat în vara anului 1890 la Roma în urma dorinței exprimate de M. S. Monarchul.

„*Pester Lloyd*” anunță, că numirea arhiepiscopului Claus Vaszary de arhiepiscopul Strigonului și de primat al Ungariei și a episcopului George Császka de episcop al Calociei va fi publicată astăzi, Luni.

Cehii și transacțiunea.

O foaie din Praga a Cehilor juni află din isvor bine informat că Cehii bătrâni nu vor depune mandatele lor, precum se intenționase, ci că Dr. Rieger va ceda dorinței guvernului și va lucra de aici încolo earăși pentru-ca Cehii bătrâni să se întrepună pentru transacțiune.

Din parlamentul austriac.

În ședința dela 30 Oct. în parlamentul austriac s'a dat întăia cetire a proiectului de lege pentru reforma legii de presă prezentat de deputatul For-egger.

Deputatul Pacak a declarat în numele tinerilor cehi, că primesce cu bucurie proiectul.

Lueger se îndoesce ca reforma să se poată realiza, din cauză că stările actuale sînt favorabile deopotrivă atât presei liberale, cât și guvernului, deoarece-ce prima este scutită de concurență și dă putere și guvernului de a oprima opinia publică. Pe lângă internaționale a aurului, — țice Lueger, — cea mai

FOIȚA „TRIBUNEI”

Valurile primăverii.

Roman

de

Ivan Turghenev.

XXVII.

(Urmare din nr. 232.)

„Sincer vorbind”, țise Gemma, „doriam să te întălesc întăiu pe d-ta, adevă pe — tine, se îndreptă ea, — și numai după aceea să rup definitiv cu ei; dar' el a venit și astfel n'am putut să mă rețin. În surprinderea ei, mama a strigat chiar, dar' eu am trecut în odaia d'alături și i-am adus inelul, — n'ai observat că nu-l mai port de trei zile? — și i-l-am dat îndărăt. Domnul Klüber s'a simțit grozav de ofensat, dar' deoarece e foarte închipuit și mândru, — nu a intrat în detalii, n'a întrebat nimic, ci a plecat fără a țice un cuvînt. Se înțelege, am avut ce să rabd dela mama, și m'a întristat adevă că am vădit-o atât de abătută, — începeam a crede că prea m'am pripit, dar' veți, aveam deja scrisoarea ta, și apoi sciam...”

— Că te iubesc, țise Sanin.

— Da, că tu mă iubesci.

— Vorbia Gemma, încercată și zîmbind, — și vocea, sau tăcînd când se de ea. Sanin o asculta în-

căntat și-i admira undulația vocii sale întocmai cum cu o zi înainte îi admirase slovele.

— Mama e grozav de amărită, continuă ear' Gemma, — și cuvintele îi curgeau șiroiu de pe buze; — ea nu e în stare să înțeleagă, că nu m'aș fi măritat după el din dragoste, ci numai că ea nu-mi dădea pace... Ea te bănuiesc pe... d-ta... pe tine; ori spunînd adevărul: e convinsă că te iubesc, ceea-ce o amăresc cu atât mai tare, cu cât ieri nici măcar umbră de bănuială nu avea, și se încredea atât de mult în tine, încât te rugase să vii și să mă convertesci... Ciudată misiune, nu-i așa? Ear' acumă îți țice lingușitor, șiret, afirmă că ai abusat de încrederea ei și-mi profescesc, că o să mă înșeli și pe mine...

— Dar' Gemma, nu i'ai spus...

— Nu i-am spus nimic! Cum puteam să fac aceasta, până-ce nu vorbesc cu tine.

— Sper însă că acum îi vei spune totul, și mă vei conduce la dînsa, vreau să-i arăt că nu sînt șarlatan!

Pieptul lui Sanin bătea cu tărie sub impresia acestei furtuni de sentimente.

Gemma îl privia cu ochi mari.

— În adevăr vrei să vii cu mine la mama? ... La mama care e încredințată, că nimic nu e cu putință între noi... că nici-odată nu e posibil...

Era un cuvînt, pe care Gemma nu îndrăsnia să-l pronunțe, cu toate-că îi venia mereu pe buze, dar' cu atât mai mult nu se putea el stăpăni să nu țică acel cuvînt...

— Te voi lua de soție, Gemma, vreau să-ți fiu soț — nu-mi pot închipui fericire mai mare.

Amorul, avîntul și decisiunea lui n'aveau margini.

Auînd aceste cuvinte Gemma, care se oprise pe un moment, își grăbi pașii. Era par'că ar voi să fugă de acest noroc neașteptat, de atîta fericire, din cale afară de mare și nevisată măcar.

Se oprî însă deodată, ca înmărmurită. Într'un colț de stradă, la câțiva pași numai, apărî dl Klüber. Avea jacheta și pălăria nouă, ear' pîrul îi era frisat, aproape ca lăna creată. El vădî pe Gemma și Sanin. Tremurînd de năcaș și întepenindu-și trupul lung, ca un băietandru, se îndreptă spre ei. În primul moment Sanin se emoționă. Dar' îndată-ce privi în fața lui Klüber, și observă în ea mirarea și mila, îndată-ce privi bine această față roșie, ordinară, îl cuprinse năcazul și merse spre el.

Gemma îl prinse repede de mână; îl luă apoi încet, hotărîtă de braț, și privi mîndră în ochii fostului ei logodnic... Aceasta se intimidă, își îndol corpul și trecu înainte țicînd printre dîinți: „Sfrîșitul vechiu al cîntecului!”

— Ce a țis obrasnicul? întrebă Sanin vînd să se iee după Klüber. Dar' Gemma îl oprî și merse astfel, braț la braț, înainte.

Cofetăria Roselli deveni vizibilă. Gemma se oprî — Dimitri, monsieur Dimitri, țise — nu sîntem țice în casă, n'am vorbit încă cu mama... Dacă te-ai mai resgîndi, — dacă... Dimitri... ești încă liber...

În loc de răspuns Sanin strînse mîna Gemmei cu tărie la pieptul seu și luându-o de braț, plecă în înainte. — Mamă, țise Gemma intrînd cu Sanin în odaia d-nei Leonora, eată-ți present pe fiitorul meu...

XXIX.

Își poate închipui ori-și-cine, că d-na Leonora nu se putea spăria mai tare chiar dacă Gemma ar fi țis că aduce în casă epidemie, ori moarte chiar, ca și acum, când auți cuvintele fiecei sale. Fugi deodată într'un colț, își întoarce fața spre pîrete și erupse într'un plîns sgomotos, întocmai ca o țerancă care își plînge pe bărbatul ori băiatul seu. Gemma la primul moment rămase atât de zăpăcită și întristată, încât nici nu se apropia de maică-să, ci rămase în mijlocul camerei nemîșcată, ca o statuă. Sanin părea a-și perde și el cu desăvîrșire rostul, era aproape să plîngă. Situația aceasta durează a ținut o oară, tocmai o oară întreagă. Pantaleone cređu de cuvîntă să închidă ușa de afară a prăvăliei, nu cumva să între vre-un

străin, cu toate-că era încă de dimineață... Bătrînul privia și el această scenă cu neîncredere, nu putea să aprobe nici-decăt cele făptuite de Gemma și Sanin; în genere, nu prea scia ce să-și închipue despre întreaga afacere, de aceea nu-i judeca tocmai aspru, la cas de nevoie, ar fi fost gata să-și iee sub ocrotire chiar: pe Klüber parcă-l ura dejal Emil se considera ca mijlocitor între sora sa și amicul seu, și de aceea se bucura că lucrurile au luat o întorsătură atât de minunată. Nu putea să înțeleagă de ce se sbuciumă atîta maică-să, și începea a se convinge că nici cele mai bune femei nu au atîta cunoștință de oameni cât are un tinăr...

Dintre toți, Sanin se simțea mai rău. Îndată-ce încerca să se apropie de d-na Leonora, ea-i făcea semn să se depărteze. Zădarnic căuta să o împace țicîndu-i dela distanță: „Vè cer mîna fiecei D-Voastră!” — d-na Leonora era neîndurătoare. Ea era năcăjită mai mult din cauză că se jena „cum a putut fi atât de oarbă să nu observe nimic”. „Ei, dacă ar fi trăit Giovanni Battista al meu, toate astea nu s'ar fi întimplat!” — „D-geule sfinte, ce va să țică prostiile astea?” se întrebă încet Sanin... Nu îndrăsnia însă nici el să privească la Gemma, nici ea să se uite la el, Gemma se mulțumia cu atîta, că puțin puțin să se apropie de maică-să.

(Va urma)

periculoasă internațională este hârtia, care amuță naționalitățile una contra alteia. Presa este antiaustriacă și blăstemă al legiferării, pentru-că terorizează pe martori.

Plener ia în apărare foile ce aparțin partidei unite germane din stânga, care, dice el, sînt cuprinse de patriotism austriac și nu caută, ca foile anti-semitice, să smulgă din pieptul tinerimii patriotismul, după-cum nu fac nici personalități.

Pemerstoffer dice, că proiectul proiectat are ca scop încetarea corupției, și de aceea face apel la bunăvoința tuturor partidelor să se unească asupra acestui punct și să caute, ca proiectul să devină lege cât mai în grabă.

Se ia decizia, ca să se aleagă o comisie de 24 deputați, ca să studieze proiectul prezentat.

Regele României la Berlin.

Post din Berlin scrie următoarele: Impregiurarea, că Florescu n'a însoțit pe regele dă loc la presupunerea, că succesul politic al vizitei n'a trecut peste o întrevedere a regelui cu Caprivi. Această presupunere devine și mai probabilă prin considerarea, că alăturarea României la tripla alianță numai sub condițiunea garanției teritoriului român din partea Germaniei și a Austriei poate avea importanță. O astfel de garanție numai atunci poate înseși să aibă un înțeles și o valoare, când ar exista un echivalent corăspunzător de putere și de influență, ceea-ce la România nu se potrivește!

Crisă ministerială în România.

„Pester Lloyd“ primesc cu data de 31 Octomvrie următoarea scire telegrafică din București:

În urma dificultăților la întregirea cabinetului și a certelor în minister, Catargiu are intențiunea de a se retrage, din care cauză izbucnirea unei crize a devenit inevitabilă.

Bismarck protestează,

În numărul dela 30 Octomvrie „Hamburger Nachrichten“ protestează contra insinuării, că principele Bismarck ar fi inspirat pe autorii broșurii politice „Să se primească ori să se respingă?“, lucru despre care scriau unele ziare.

Organul fostului cancelar spune, că principele de Bismarck stă departe de autorii acestei broșuri, că nu cunoaște conținutul ei decât din scrisorile diarelor.

„Dacă privim cu îngrijire în fața tractatului ce are să se încheie cu Austro-Ungaria“, se scrie în articol, „causa e că vedem la însărcinării să negocieze ai Austriei mai multă abilitate decât la ai noștri. A doua-ora: sîntem contra încheierii convențiunii comerciale, fiindcă sîntem adevărați sinceri ai alianței militare și ne temem că aceasta din urmă va păgubi prin încheierea celui dintău. Dacă vor să strice unei alianțe devenită populară cu atâtea străduințe și jertfe, atunci n'au decât să complice această alianță cu chestiuni materiale și economice. Doisprezece ani ani este un timp lung și dacă ne solidifică în al lui interval lucruri dificile, ușor se poate ca bunăvoința politică să sufere consecuențele chiar după împlinirea celor trei ani dintău“. — astfel termină „Hamburger Nachrichten“ articolul seu.

Călătoria Țarului.

Referitor la călătoria Țarului se telegrafează următoarele:

Copenhaga, 30 Octomvrie. Familia imperială rusească și părechia regală a Danemarcei au plecat ați, la oarele 2, cu Yachtul „Steaua polară“, a plecat anume spre Neufahrwasser, unde pe mână dimineață a fost ordonat trenul imperial, pentru a pute duce pe Țarul la Petersburg. Plecarea a fost întârziată din casa viforului.

Danzig, 30 Octomvrie. Trenul ordonat pentru Țarul s'a întors de aici ear' la Stettin. Itinerarul a fost din nou schimbat. Nu este exclusă posibilitatea ca Țarul să treacă prin Berlin.

Stettin, 30 Octomvrie. Trenul imperial rus puțin după oarele 7 a sosit aici. Trenul trebuia să plece imediat la Warnemund, prin Rostock, dar a primit ordin să rămână aici și să aștepte ordinele ce vor sosi. Se crede

imposibil, ca trenul să se mai întoarcă la Danzig.

Stettin, 30 Octomvrie. Trenul imperial rus a plecat la oarele 8 și 40 minute la Danzig.

Discursul dlui di Rudini.

Cu data de 30 Oct. agenția Stefania primesc din Milano scirea, că marchisul di Rudini, prim-ministru al Italiei, își va ține acolo discursul obișnuit la 9 c., oarele 2 după ameați, în sala teatrului Scala.

Crisa ministerială în Serbia.

Precum se comunică din Belgrad, crisa cabinetului ținută prin influența regenței în stare latentă, a devenit earăși prin dersbinări personale foarte acută. Chiar și în cercurile guvernamentale se vorbește despre retragerea ministrului de finance Vuici.

Budgetul Italiei.

„Economista Italiei“ e în poziție a declara, că excedentul bugetului pe anul 1892—93 va trece peste 20 milioane. Încheierea unui tractat comercial între Italia și Germania e iminentă. Germania face Italiei concesiuni la ulei și vin, pe când Italia îi concede Germaniei favoruri la litere, industrie de fer și la mașini. Negocierile cu privire la tractatul comercial cu Austro-Ungaria se apropie de sfârșit. Numita foaie pune în vedere începerea de negocieri comerciale cu Elveția.

Egiptul.

Hamilton, primul lord al admiralității a accentuat în vorbirea sa, că retragerea trupelor englezesci din Egipt, căreia ar urma ocuparea țării prin o altă națiune, poate să producă un războiu european; dacă n'ar veni altă putere în Egipt, retragerea trupelor ar duce la anarhie.

Statele-Unite contra Chilei.

Se scrie din Washington, că în urma refuzului guvernului din Chile de a da satisfacție pentru atacarea ce au suferit mateloții americani la Valparaiso, o mare agitațiune domnesc în capitala Statelor-Unite. Guvernul este hotărât să useze de cele mai extreme mijloace. Vasele de războiu au primit ordin să fie în orice moment gata.

Principele Ferdinand al României descris de „Figaro“.

Tinărul principe despre care s'a vorbit mult în timpurile din urmă, și impregiurat căruia câteva inimii impresionabile au născocit un mic roman de amor cu d-șoara Văcărescu, va lua, se dice, în căsătorie fiica mai mare a ducelui de Edinburg.

El este al doilea fiu al lui Leopold de Hohenzollern, fratele mai mare al regelui Carol, a cărui candidatură la tronul Spaniei fu cauza războiului din 1870.

Principele Ferdinand este moștenitorul designat al regelui actual al României, fratele seu cel mai mare, Wilhelm, fiind ținut în rezervă pentru a revendica, dacă se va simți necesitatea, drepturile eventuale ale ramurei catolice a Hohenzollernilor la tronul Germaniei.

De talie mijlocie, sveltă, ochiul albastru totdeodată blând și profund, fisionomia de o naivitate timidă, însă nelipsită de oare-care farmec, părul blond și des, astfel se prezintă nepotul și succesorul regelui Carol.

Ei își făc studii în Germania, în Potsdam, în același timp profesorii germani îl învățau literatura și arta războiului, un perceptor român, dl Păun, era însărcinat să-l învețe dialectul usitat în România.

Actualmente căpitan în țeara sa adoptivă, avansarea lui dete loc la oare-care discuțiuni, căci acum doi ani generalul Manu, ministrul de războiu, refuză să avanseze pe locotenentul regal la gradul de căpitan, pentru a nu crea un sistem cam rău, acela de a face înaintări succesive.

De altmintelea, prințul este un oficer scrupulos și zelos, în toate diminețile el se duce la casarmă și-și face serviciul ca și camarazii sei, în timpul zilei el vizitează diferitele ministere, unde șefii de serviciu sînt însărcinați să-l inițieze în misterele politice practice, dar adevăratul seu profesor, acela care veghează asupra sa cu o grijă geloasă, este regele Carol însuși. Este un ce atîngător vîgînd pe suveran inițînd pe nepotul seu la știința monarhică cu o răbdare și un zel admirabil.

Caracterul prințului este blând, cu toate că exteriorul îl arată ferm; dar această blân-

deță nu merge până la slăbiciune și abdicățiune, și acei care au afirmat cu ocaziunea incidentelor recente, că moștenitorul tronului este gata să renunțe la drepturile sale, s'au înșelate rău: toată lumea știe în România, că acum câțiva ani era vorba să se transmită drepturile eredității prințului Carol, frate mai mic al prințului Ferdinand și finul regelui Carol, și cum această deciziune se isbi de refuzul cel mai formal și inflexibil din partea prințului Ferdinand.

Și acum pentru a completa această fisionomie blândă și simpatică, se pare necesar să spunem două cuvinte cu toată discrețiunea necesară asupra aceleia, care a făcut obiectul ocupațiunilor raportorilor.

Își aduce ori-și-oine aminte de acea figură roșetică și rotundă, ornată cu un păr brun, de d-șoara Văcărescu, care în contra adevărului n'are nici decum aerul original și poetic.

Prințul Ferdinand, care trăia foarte retras la curte, nu vedea decât pe domnișoara Văcărescu; de acolo o prietenie pasageră care a încetat acum, deoarece se asigură că o alianță deamă de rangul seu este decisă în principiu.

Această alianță, care va mări numărul deja considerabil al nepoților reginei Victoria, va fi oficial anunțată la reîntoarcerea prințului în țeară.

CRONICĂ

Dela Curte. La castelul din Gödöllő se fac cele mai mari preparative în vederea sosirii acolo a Monarhului. — Se scrie în același timp, că la castelul din Buda s'a instalat lumină electrică. Încercarea se va face săptămîna aceasta.

Archiducesa Sofia. Ultimele sciri privitoare la starea de sănătate a archiducesei Sofia spun că bolnava merge spre bine.

Zăpadă. Din toate părțile Ungariei se anunță că a cădut zăpadă. A cădut multă mai ales în Valea-Dunării, pe la Orșova. — La Cașovia deasemeni ninge de trei zile. — În Sângeorgiu-săcuiesc asemenea e iarnă în toată regula. — Aici la Sibiu numai temperatura a scădut, înghețînd; zăpada n'a mai cădut.

Promovare. Domnul *Virgil Onițiu*, profesor la gimnasiul din Brașov, a depus în zilele trecute examenul pedagogic înaintea comisunii examinatoare din Budapesta și a fost declarat (promovat) de către comisiunea amintită de profesor diplomat.

Constituire. Societatea de lectură a jurnimii studioase dela gimnasiul superior din Năvod, începîndu-și activitatea pentru anul școlastic 1891/92, s'a constituit sub conducerea dlui profesor Gregoriu Pletos în modul următor: Președinte: Alexiu David, școl în cl. VIII.; vicepreședinte: Victor Onișor, școl. în cl. VII.; notar: Tit Malaiu, școl. în cl. VIII.; redactor: Leo Parasca, școl. în cl. VIII.; bibliotecar: Sever Groze, școl. în cl. VIII.; vicebibliotecar: Vasile Borgovan, școl. în cl. VII.; cassar: Ieronim Groze, școl. în cl. VII.; și controlor: Vasile Pașcu, școl. în cl. VII.

Apel. Societatea academică „Junimea“ din Cernăuți a primit în administrare următoarele opuri: 1. „Poessigermans“ traduse de C. Morariu 1 fl. exempl. 2. „Omiliile ale sfîntului Ioan Gură-de-aur la epistolele sf. apostol Paul către Tit și Filemon“, 60 cr. exempl. 3. „O Rugăciune“ de Carmen Sylva, 45 cr. exempl. 4. „Istoricul școlărie reale gr-ort. din Cernăuți“ 30 cr. exempl. 5. „19 Omiliile ale sf. Ioan Gură-de-aur la epistolele sf. apostol Paul către Români“, 1 fl. exempl. 6. „Herman și Dorothea“ trad. 50 cr. exempl. Toate aceste elaborate ale dlui C. Morariu se vînd în favoarea fondului pentru înființarea unei școlărie de fete în Bucovina. Ne adresăm deci către P. P. Public român, ca luînd în considerare menirea nobilă a acestor operate, să springăască scopul lor prin cumpărarea sus citatelor cărți. Doritorii de a cumpăra din aceste elaborate sînt rugați a se adresa către societatea academică „Junimea“ în Cernăuți, trimițînd pe lîngă prețul de sus 5 cr. ca spese postale. Pentru comitetul societății acad. „Junimea“: președinte: Petru Ionescu, stud. teol., secretarul: Alexandru Berariu.

Șicanarea călătorilor la vama din Predeal. „Bukrester Tagblatt“ raportează, că de 14 zile încoace se înmulțesc plîngerile din partea călătorilor ce trec prin vama Predealului din cauza șicanelor ce ar suferi din partea autorităților vamale române. Anume certificatele pe 8, 15 și 20 de zile, care se dau până la sosirea pasapoartelor pe an dela ministerul ungar de către autoritățile de graniță austro-ungare și pe care consulațiile austro-ungare din România le pot prelungi și peste acest timp ar fi simplu ignorate de către locotenentul Budișteanu, comandantul soldaților de pază, care ține cu certificatul are valoare numai 3 zile, ceea-ce și înseamnă la visare expres în certificat. Întorcîndu-se un posesor al pasaportului mai tîrziu ca după trei zile, nu e lăsat să treacă. S'ar mai întempla apoi, că posesorul unui certificat pe 30 de zile, care are afaceri de ex. între Brașov și Azuga, poate trece granița numai odată, și nu de 8 până 10 ori în 30 de zile, după-cum reclamă afacerile lui. S'a mai întemplat apoi, că certificate austro-ungare deja demult expirate au mai fost prelucrate pe trei zile. Călătorii, ale căror

certIFICATE în regulă sînt dificultate, trebuie să aștepte până la plecarea trenului, care îi duce ear' înapoi, în odaia oficerului și de acolo sînt conduși direct în vagon. Foaia numită anunță în fine, că s'au făcut pașii de lipsă atît la ministerul ungar, cît și la ambasada austro-ungară din București pentru a se pune capăt acestor arbitragiuri. — Nu scim, dacă toate cele raportate de foaia germană din București sînt sau nu adevărate. Atîta scim, că foile șoviniste din Ungaria, care de obicei fac multă larmă din astfel de lucruri, până acum nu scriu nimic în astă privință!

Czartorisky mort de influență. Constantin Czartorisky, vicepresident al camerei din Viena, a murit alaltăieri de influență, în vîrstă de 68 ani.

Kisededő-vurile. Conform unui ordin ministerial, înscrierile copiilor în vîrstă de 3—6 ani, care urmează să intre în kisededő vuri, trebuie să se termine până la sfîrșitul lunii curente. Sîntem curioși să scim și noi ce va urma apoi?!

Înmulțirea perceptoratelor de dare ung. Cetim în „Pester Lloyd“, că ministrul de finance va înmulți cu începutul anului viitor numărul perceptoratelor de dare încă cu cinci. Noile perceptorate se vor înființa în Nagy-Körös, Bonyhád, Mátészalka, Neusiedel și Cehul-Slvaniei. În anul curent încă s'au înființat patru perceptorate, în Murăș-Ludoș, Ceafă, Șomcuta-mare și Vișoul-superior.

Telefon. Sciri ce sosesc la Timișoara anunță, că ministrul Baross a hotărît să întemeieze telefon între Budapesta, Arad, Timișoara și Seghedin.

Sosirea regdlii României. Foile române ce ne sosesc aji aduc scirea, că M. S. regele Carol și A. S. R. principele Ferdinand au sosit alaltăieri dimineață la 8 și 55 m. la Sinaia. M. S. și A. S. R. au fost întâmpinați la Predeal de doi miniștri.

Din Pallanța se telegrafează cu data de 31 Octomvrie, că ameliorarea stării sanitare a reginei României continuă. Regina a fost dusă în acea zi la preumblare și a fost salutată respectuos de către poporațiune.

Contele Goluchovsky. „Naționa, lu“ primesc următoarea telegramă: Viena, 18 Octomvrie. Dl conte Goluchovsky, ministrul Austriei la București, a sosit la Viena.

Nuniri. D. P. S. Aurelian e numit profesor definitiv la catedra de economie politică și rurală la școala de agricultură dela Herestrau, (București) și dl N. R. Danilescu, profesor la această școală, a fost numit director al școlărie în locul dlui Cărnă Munteanu, demisionat.

Episcopul Melchisedec. Îndemnat de numeroșii sei amici, scrie „Naționalul“, Eminentă Sa părintele Melchisedec de Koman, a consultat mai mulți doctori din București. Starea sănătății Eminentei Sale totuși inspiră îngrijiri.

Fortificațiile Bucurescilor. Din cauza srimii timpului, lucrările fortificațiilor capitalei României au fost suspendate până la primăvară.

Fabrică română. La București s'a inaugurat alaltăieri la oarele 10 prima fabrică de Chocolat în România a cunoscutului industrial român dl Chr. Alexandru.

Vieță lungă. Cetim în „Timpul“: Vineri 11 Octomvrie a. c. în orașul Botoșani a înecat din viață femeia Balșa Covrig, în vîrstă de 120 ani. Dînsa lasă în urma sa peste una sută moștenitori, fii, fice nepoți și strănepoți.

Diplomat arestat. La Paris a făcut mare senzație arestarea secretarului legațiunii spaniole Faria. El a fost arestat din cauză că a comis o mulțime de furturi și excocherii ordinare.

Țarul și Pasteur. Țarul a depeșat din Fredensborg lui Pasteur, confirmînd scirea despre alegerea lui ca membru onorific al institutului patologic din Petersburg. Savantul francez i'a răspuns îndată mulțumindu-și și adăugînd că și el, ca toți Francezii, e adînc pătruns de sîrbările dela Kronstadt.

Oficieri spanioli în călătorie de studiu. După-cum se telegrafează din Paris, guvernul spaniol a numit o comisiune de oficieri, care va să se studieze în armările infanteriei introduse de puterile europene. După aceeași telegramă, comisiunea va sosi în curînd în Paris.

Vîrstă tragediane Sarah Bernhardt. În fine s'a găsit și atestatul de nascere al vestitei tragediane Sarah Bernhardt, a cărei vîrstă era mult discutată. Ea s'a născut la Paris în ziua de 22 Oct. 1844, în strada Ecole-de-Médecine, din mamă germană, cu numele Iulia Bernhardt, care atunci avea 24 ani și era modistă. În atestatul de nascere nu este înscris numele tatei Sarei. Pe baza acestui atestat Sarah a fost primită în conservatorul dela Paris la 29 Noemvrie 1859, în clasa de declamație a lui Prevost.

Mascagni. Demult nu s'a făcut atîta senzație, chiar înainte de a se reprezenta, ca și noii opere a lui Mascagni *Ami Eriti*. Foile din America au trimis reprezentanți anume ca să asiste la probă, care s'a făcut Joi, și apoi la reprezentație, care trebuie să se fi

ținut alaltăieri. Se dice că și această operă, ca și „Cavaleria rusticana“, este un eveniment. Mascagni a fost sîrbătorit într'un mod splendid după-ce a sosit la Roma. Amicii și adoratorii sei voiau să-l găzduiască la un hotel de primul rang, el a tras însă tot la un han vechiu, unde era obișnuit de mai înainte, al cărui proprietar îl ajutase mult când era sărac și necunoscut încă.

Cardinalul Lavigerie, care suferă de o boală de inimă, a fost împărțit la 30 Octomvrie după-cum anunță o telegramă din Algir cu s. sacramentele din urmă.

Derailare de tren. O telegramă din Amsterdam anunță, că trenul accelerat Anvers-Amsterdam a derailat la 31 Octomvrie în stațiunea Sloterdijk. Conducătorul de locomotivă a fost omorît, opt călători și trei conducători au fost răniți.

Meteor. Din Belgrad se scrie: În apropiere de Guca, un meteor cădă la pămînt în ziua de 4 Octomvrie. Mai mulți țărani care se aflau pe cîmp au auzit șuerături și detunături succesive în timp de trei minute, apoi zăriră un meteor de foc care venea dinspre Apus și se apropia cu iuteală de pămînt. Meteorul avea forma unui triunghiu și era urmat de o ceață neagră de formă eliptică, meteorul se lovi de pămînt făcînd o gropă adîncă de doi metri. Țărani deșgroapă peatra cădută din cer și o dete autorităților. Meteorul cădă țărăsece aproape două chilogramme.

Comerțul cu rube false în Rusia. Un detectiv berlinez a reușit să dea de urma unei bande de falsificatori, care făceau cu Rusia un comerț întins cu rube false. Ei cumpărau banonotele dela un stabiliment din Londra, a cărui specialitate e fabricația de rube. Contrabandiștii din Rusia veniau regulat la Berlin unde cumpărau dela un agent, anume Max Grant, rubele falsificate. Banonotele aceste se vindeau cu chilogramul. Cu 200 de franci se putea cumpăra un chilogram întreg de hărtii de căte o rublă. Grant a strîns prin comerțul acesta înfloritor o avere însemnată. El are o mulțime de complici, care în cea mai mare parte e află deja pe mîinile poliției.

Teatru. Sămbătă s'a dat în teatrul local sibian „Cavaleria Rusticana“, piesă teatrală într'un act, la care Mascagni a scris musica. S'a jucat însă numai piesa fără musică. Așa cum a fost jucată, piesa a fost masacrată. Artistii nici unul nu aveau stofta de a juca într'o piesă, în care se petrece o dramă atît de înfloritoare într'o jumătate de oară.

Publicul a fost însă pe deplin satisfăcut prin jocul excelent al operetei „Frumoasa Galathea“, în care doamna Singer în rolul Galatheei a cântat admirabil, Marcel Klein bine, ear domnul Carl Weitz prin jocul seu viu a făcut ca publicul să ridă.

Aseară s'a jucat „Fidelio“, operetă. Fără doamna Singer și această operetă ar fi pătît ca dramaletta „Cavaleria Rusticana“ de Sămbătă seara.

Bibliografie.

După volumele I. și II. ale opului intitulat: *Parți alese din Istoria Transilvaniei* pe cei ouă sute de ani din urmă, a apărut și volumul al III-lea în formatul și cu tiparul colorat de două, în 40 de coale, de George Baritiu. Sibiu, 1891, în edițiunea autorului. Tipografia W. Krafft.

Acei cetitori români, care au aruncat ochii peste cele două volume, vor fi putut observa, că cele mai multe părți căte am adunat la un loc se reduc la istoria suferințelor poporului român, sau precum s'a mai dîs la tragedia noastră națională, anume în vol. I. începînd dela a. 1683 până inclusive 1847, ear' în al doilea dela 1848 până la 1860, adică sîlbățelele vîrsări de sînge, atrocitățile executate cu scop de a extermina pe poporul român, apoi legea marțială și în urmă absolutismul riguros.

Întocmai același metod am urmat și în compunerea volumului III., care cuprinde evenimentele dela 1860 până la 1883, adică dintr'un period de 23 de ani foarte bogat și acesta de catastrofe mari ca și de răsturnături care ar lovi de-adeptul în partea națiunii române locuitoare în țările monarhiei austro-ungare. Nu am trecut cu vederea evenimentele generale, fără a căror cunoaștere nu am pute înțelege pe acele, în care au fost acești Români actori în proporțiuni ca nici-odată, atît în sfera politică, cît și în cea bisericească și întru înmulțirea elementelor de cultură, nu numai până la dualism, ci chiar și dela acesta încoace în mîna tuturor pedecilor și a machiavelismului rafinat.

Cele două congrese naționale-politice unul din Ianuarie 1861, altul din Aprilie 1863; cele două diete transilvane, una democratică dintre anii 1863 et 4, alta aristocratică din Noemvrie 1865; deseale călătorii ale metropolitilor și deputațiilor la Viena și trarea Ardeleilor în senatul imperial Viena; eșirea lor de acolo într'o triste impregiurări; smulgerea R

orientali de sub domnia erarchiei sârbești prin organizarea metropoliei și a episcopiei de Caransebeș alături de cea din Arad; disensiunile Românilor; — ca urmare imperativă a înfricoșatei căderi dela Königgratz, înfrînțarea dualismului, autonomia Transilvaniei, legile acestora din 1863/4 anulate; națiunea română ca individualitate politică sacrificată și aruncată la discrețiunea unui alt element național; luptele politice continuate din partea Românilor; întrunirea lor pentru marele scop al emancipării manifestat și circumscris în memorandumul apărător, împărțit în patru limbaje, — acestea și alte câteva momente mari din viața noastră națională se pot vedea adunate în vol III. pe 23 ani, confirmate cu câteva acte și corespondențe intercalate în text, ear' altele vre-o 96 alăturate ca supplement la volumul acesta; precum s'au adaus 80 și la celelalte două anterioare.

Acest volum al III-lea costă legat tare 4 fl., legat ușor 3 fl. 50 cr. v. a.

În restimp de 3 luni, adică până la 31 Ianuarie 1892 expedițiunea din partea autorului se face franco pentru toți domnii câți se vor fi prenumerat de-adeptul la el; după acel termen exemplarele rămase nenumerate trec în comisiune la librăria W. Krafft în Sibiu.

Dela 5 sau mai multe exemplare plătite dintr'odată se dau 10% ca rabat.

Se mai află și din vol. I. și II. multe exemplare și se dau cu prețurile cunoscute câte 4 dinite, legate tare câte 5 fl., broșurate câte 4 fl. 50 cr., sau toate trei volumele în 141 de coale 14 fl. legate, 12 fl. 50 cr. broșurate.

Comandele se fac mai sigur prin mandate postale. Expedițiunea în Sibiu.

Sibiu, 30 Octomvrie 1891.

George Barițiu.

VARIETĂȚI.

(Înălțimea atmosferei). Globul nostru e înconjurat de o învelițoare gazoasă, sau atmosferă, pe care o numim cerul de aer. În tocmăi ca și pământul, atmosfera are și ea forma unui sferoid cu singura deosebire, că e mult mai turbită la cei doi poli. Înălțimii se muncesc demult să măsoare înălțimea atmosferei căutând tot felul de mijloace. S'au întrebuințat variațiile barometrului la diferite înălțimi, asemenea și legea elasticității gazului, precum și durata amurgului la stăpînitul soarelui.

Rațele ce ne vin dela soare străbat un strat cu atât mai mare de aer, cu cât soarele se află mai aproape de orizont; a intrat apoi la socoteală puterea de reflecție a aerului.

După această din urmă metodă a lucrat mult în vremurile din urmă învătățul italian Schiaparelli, și a ajuns la rezultatul, că atmosfera pământului are o înălțime de 350 de chilometri, însă omul n'ar pute respira decât până la înălțime de 70 de chilometri. Încolo aerul este foarte rar, așa că nu mai poate susține baloanele.

S'a vădit însă că unor aeronauți, care s'au urcat peste opt mii de metri sau opt chilometri, li-a dat sângele pe nas și pe gură. E de înțeles, că omul s'ar pute urca mai mult de 10 chilometri.

(Un oraș electric.) Un eveniment important pentru orașul Hamerfest, cel mai septentrional oraș din Europa, se dau deunăzi complectarea instalației electrice care va furniza lumină pentru toate casele și străzile orașului.

Ce însemnătate are inovația aceasta se poate pricepe numai când ne începim să noaptea la Hamerfest ține 66 de zile fără de întrerupere, adică dela 18 Noemvrie până la 23 Ianuarie.

În tot timpul acesta instalația electrică va lucra neîntrerupt.

În schimb însă mașinile producătoare de electricitate se vor odihni dela 16 Maiu până la 26 Iulie, căci în intervalul acesta de 71 de zile, soarele nu apune la Hamerfest.

Mașinile dinamice vor fi puse în mișcare de cataractele a trei riuri, care se varsă în marea înghețată.

(Înțelept ca regele Solomon.) Un om original a părăsit deunăzi la Bruxelles câmpul activității sale: judecătorul ocolului Molenbeck, dl Beernaerts, care prin humorul seu neșecat devenise o adevărată celebritate locală. Acum din cauza vârstei sale înaintate și-a dat demisiunea. În proese neînsemnate dl Beernaerts dăduse de multe-ori sentențe adevărat solomonice.

Într-o zi un locuitor din Molenbeck înțeluse pe un concetățean al seu „găină ploată“.

Insultat făcî imediat o plângere la judecător. Dl Beernaerts, după-ce luă un interogator minuțios reclamantului și inculpatului, cetî cu glas solemn următoarea sentență:

„Avînd în vedere, că găina e un animal foarte onorabil din ordinul galinaceelor, care cu toate-că nu posedă calitățile strălucite ale cocoșului, are însă meritul de a face ouă și de a contribui vedea la hrana omului; și „Avînd în vedere că și o găină e expusă să fie ploată dacă nu posedă o umbrelă sau nu se adăpostesc altfel contra ploii;

„avînd în vedere, că cuvîntul „ploată“ nu conține nimic înșădător, precum „ploată“ fi nici cuvîntul „găină“ considerat ca o atingeră la onoarea cuiva:

„Din aceste considerante plîngerea e respinsă și condamnat pe reclamant la plata cheltuelilor de judecămă.

(Contractul hoților.) Din Viena se scrie: Când directorul societății generale de omnibusuri de aci, dl Synonds, intră Luni după prînz în biroul seu, el vădî sub canapea picioarele unui om.

Deoarece-ve vizitatorii dlui Synonds nu au obiceiul de a se culca sub canapea, ci se așază de ordinar deasupra ei, directorul se interesă să afle cine e proprietarul picioarelor în chestiune și scoase la iveală pe un tîner de 23 de ani, anume Rudolf Payer, fiul portarului.

După multă șovăire, tînerul mărturisî că avusese de gînd să spargă lada de fer din birou.

Poliția fu avisată și căutînd pe dl Payer prin buzunare dădî peste următorul document unit în felul seu:

„Contract. Subsemnății se obligă să se ajute reciproc în afacerea propusă de domnul Rudolf Payer și să se țină de următoarele trei puncte:

1. Fiecare din cei patru societari se obligă să iee asupra sa o parte a sarcinei și anume Rudolf Develigi, Iosif Achter și George Friedländer, trebuie să înlăture cănele pentru a-l împiedeca să deranjeze pe dl Payer pe timpul lucrului.

2. Dl Rudolf Payer se angajează să execute singur toată operația și să nu tradeze pe tovarășii sei în cas de va fi arestat. Numai la deschiderea cancelariei, dl Iosif Achter trebuie să dea mîna de ajutor dlui Payer.

3. Câștigul se fie împărțit în patru părți egale.

Prin siguranța reciprocă, prezentul contract s'a copiat în patru exemplare, din care s'a dat câte unul la fiecare din societate.

Viena, 17 Septemvrie 1891. —Semnați: Rudolf Payer, Iosif Achter, George Friedländer și Rudolf Develigi“.

Rudolf Payer se află acum în închisoarea din Hietzing și probabil că și ceilalți trei vor fi arestați în curînd.

„Nota bene“. Contractul în chestiune nu era timbrat și prin urmare, dnii societari vor avé încă daraveri cu fiscalul austriac.

Din public.*)

Avis.

Domnii membri ai clubului municipal din Sibiu sînt rugați cu toată onoarea să binevoiască a se întruși Mercuri în 4 Noemvrie a. c. st. n. la 5 oare p. m. la o consultare în localitățile casinei române din loc. Sibiu, 2 Noemvrie 1891.

La însarcinarea președintelui:

Nicolau Ivan,
secretarul clubului.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesce răspunderea.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

Viena, 2 Noemvrie n. Archiducesa Margaretha se află mai bine.

Algir, 2 Noemvrie n. Cardinalul Lavigerie, care s'a îmbolnăvit foarte greu, a fost împărțit cu sacramentele din urmă.

Paris, 2 Noemvrie n. Agenția „Havas“ comunică din isvor oficial dela Petersburg, că un ucaz opreșce cu țua de ađi exportul tuturor cerealelor afară de grîne.

Sofia, 2 Noemvrie n. Legătura cu Europa este întreruptă. Între Slivnița și Dragomia zăpada este de 400 (???) metri.

Paris, 2 Noemvrie n. Pe linia ferată Orlean la gara Voves s'a întemplat o deraliere, provocată de rîu-voitori.

Bibliografie.

A eșit de sub tipar și se află în depositul librăriei Sococ & C-nie importantul op *Chrestomatia Romană de Gaster*, texte dipărate și manuscrise (secolul XIX—XIX) tipărite și populare, cu introducere, gramatică și un glosar româno-frances, în 2 volume, lei 22.50.

A spărut în editura lito-tipografiei Carol Göbl, București, strada Doamnei nr. 16: *Noul plan al Bucureștilor* (în 8 color) însoțit de un indicator alfabetic de toate stradele și monumentele principale, autoritățile, fabricile instituțiunile publice, școalele comunale cu noele denumiri, hotelurile, principalele loca-luri de petrecere, casarmile etc. indicînd și situațiunea lor pe plan. Prețul unui exem-plei 3.50.

În editura magazinului de musică Const. Gebauer a apărut o elegie asupra morții lui Ioan Brătianu intitulată: „*Plîngere asupra eternei despărțiri*“ a marelui patriot Ioan C. Brătianu și compusă de doamna Esmeralda Gardéev.

Edițiunea este foarte frumoasă și are pe copertă fotografia bine reușită a rîposatului. Compozițiunea corîspunde perfect cu titlul. Prețul 1 leu 50 bani.

A apărut de sub tipar:

„*Ortografia limbii române*“ și „*Gramatica limbii române*“, de Ioan I. Romanescu, profesor de limba română în cursul inferior al liceului din Ploiesci.

„Familia“. Apare în fiecare Duminică în Oradea-mare. Proprietar, redactor și editor Iosif Vulcan. Anul XXVII. Nr. 42 dela 20 Octomvrie (1 Noemvrie) are următorul cuprins: Cumintele făgăduesce — și prostul trage nădejde. Poveste de Elena D. O Sevastos. — Veronica Micle. Vieța și operele sale. De Smara. (Urmare și fine.) — Proverbe. — Din vieța de toate zilele a țeranului. De Rădulescu-Niger. — Oltul. De George Ioan Lahovari. (Urmare.) — Salo: Nini. De Dimitrie Teleor. — D-nei X. Poesie de Giordano. — Autor... Poesie de Giordano. — N'are maica... Snoavă de Dimitrie Stănescu. — Teatru-Național din Bucuresci. (Cu ilustrațiune.) — Noaptea venetiană. (Cu ilustrațiune.) — Bonboane. — Literatură și arte. — Teatru și musică. — Biserică și școală. — Ce e nou? — Oglinda lumii. — Sfa-turi igienice. — Posta redacțiunii. — Călin-darul săptămânii.

LOTERIE.

Tragera din 31 Octomvrie st. n.

Budapesta: 18 3 8 17 48

Călinarul zilei

22 Octomvrie (3 Noemvrie) 1891.

Italuan: Averchie Epis.

Gregorian: Humbert.

Soarele: răsare 6 42, apune 4 46

Buletin meteorologic.

Sibiu, 2 Noemvrie n. 6 oare dimineața.

Presiunea atmosfer. în mm. (Mediul lunar 736.1)	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul temperatur	Direcția vîntului	
Observat	Diferența din prețiu			
733.3	+4.3	-8	-2.2 - 10.2	SSO

Din feară 31 Octomvrie n. 7 oare dimineața

Stațiunile	Presiun. atmosfer. în mm.	Temperatura Celsius	Vîntul direcția	tăria
Budapesta	772	-5.4	N	1
Sătmar	771	-3.7	NO	2
Cluj	765	-6.4	—	—
Orșova	769	-0.4	S	1
Arad	779	-2.8	NV	4
Panciova	768	+0.2	O	2

Sosiți în Sibiu.

La 2 Noemvrie n.

Hotel „Neurhrer“. Schönfeld, Pelz din Viena, Kohn din Budapesta, comercianți.

Hotel „Meltzer“. I. Christescu creșci. George Boku din Sistaroveț. A. Traț din Teun. Beu, notar din Rod. I. Bistria. Rn'. Malik d'n Alba-Iulia. A. Braunau, Jelinek din Blaj, comercianți.

Teatru orașenesc.

Astăzi, Luni, în 2 Noemvrie n.

„Die Ahnfrau“.

Tragedie în 5 acte de Franz Grillparzer.

Martî, în 3 Noemvrie n.

„Der Unterstaatssekretär“.

Comedie în 4 acte de Adolf Wilbrandt.

Economie.

Convenții comerciale. Din München s'au depeșeză lui „Pester Lloyd“ (nr. din 31 Oct.): Încheierea negocierilor germano-italiene aștepta deja pe astăzi, din cauză că nu a sosit o instrucțiune ce lipsesce încă, au trebuit să se amine pe mîne. Conferența finală în privința convenției comerciale austro-ungare însăro-italiene nu s'a statore încă; e însă nesmintit iminentă. — Mai departe se anunță aceluiași țiar, că ministrul de comerț Baross va așterne în una din cele mai apropiete ședințe ale casei deputaților un proiect de lege, în sensul căruia guvernul să fie autorizat a putere înolîn mod provisor convențiunile comerciale cu Turcia și Bulgaria ce expiră la începutul anului viitor.

Venitele căilor ferate de stat ungare s'au urcat în Septemvrie a. c. la 8,585.306 fl. (— 199.779 fl.). Venitele produse dela 1 Ianuarie până la finele lui Septemvrie a. c. au fost: la căile ferate de stat ungare 36,654.342 fl. (— 110.591 fl.), la cele garantate 3,410.798 fl. (— 23.915 fl.), la cele negarantate 571.619 fl. (— 245.7 fl.) și la cele vicinale 4,228.483 fl. (+ 885.270 fl.), prin urmare venitele tuturor căilor ferate ungare dela 1 Ianuarie până la 30 Sept. s'au urcat la 62,692.065 fl. (+ 676.454 fl.).

Insolvențe. „Reuniunea creditorilor din Viena“ anunță următoarele insolvențe: Iosif Konrad în Nicolisdorf; Isidor Solarezyk, comerciant în Iaso; W. I. Tomar, comerciant în Murăș-Ogorheiu; Emeric Arnold, comerciant în Dobrițin; Filip Ticho în Brunn; Löwenstein și Löwinger, firmă comercială în Tenu-Severin; Marian Zymuntowicz, comerciant în Cernăuți; Miloș Gavansky în O-Becse.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiunile efectuate în 17 și 18 Octomvrie v. 1891.

Marchetto lui L. Mendl, rapită 1350 hect., 8.— lei. Marchetto lui L. Mendl, rapită 650 hect., 7.25 lei. Scheffer lui L. Mendl, rapită 3000 hect., 7.— lei. Sassu lui L. Mendl, rapită 2250 hect., 7.70 lei. Sassu lui L. Mendl, rapită 350 hect., 6.90 lei. S. Veron lui Hugo, porumb nou 1500 hect., 10.30 lei. Perlea lui Nicolopulo, porumb nou 1400 hect., 9.40 lei. Blumen lui Emberico, porumb vechiu 2500 hect., 11.— lei. Blumen lui Emberico, porumb vechiu 2500 hect., 11.— lei. Blumen lui M. Roth, porumb vechiu 900 hect., 10.95 lei. Sassu lui M. Roth, cinquant. 400 hect., 11.25 lei. Brociner lui M. Wolff, fasole 550 hect., 13.30 lei. Perlea lui M. Wolff, secară 240 hect., 13.30 lei. Cațighera lui M. Wolff, grâu 1850 hect., 13.75 lei. Sassu lui M. Wolff, grâu 700 hect., 12.35 lei. Sarlos lui Christoforato, grâu 2180 hect., 14.35 lei. Sassu lui Galiazato, grâu 2150 hect., 12.77 1/2 lei. Brociner lui Schmirer, orz 1500 hect., 7.55 lei. Paxinos lui Schmirer, orz 1500 hect., 7.55 lei. Paspatti lui Schmirer, orz 1850 hect., 7.65 lei. Paspatti lui Schmirer, orz 2450 hect., 7.65 lei.

Prețul mărfurilor.

Piața din Brașov, 30 Octomvrie. Grâu frumos hect. fl. 8.20, de mijloc 7.00, mai slab 7.—, grâu mestecat fl. 5.—, secară frumosă fl. 6.20, de mijloc fl. 6.—, mai slab —.—, orz frumos fl. 4.50, de mijloc 4.30, orș frumos fl. 2.50, de mijloc 2.30, encuruz fl. 5.—, mălaiul fl. 4.20, mazărea fl. 8.30, linteia fl. 12.—, fasole fl. 5.—, sîmînță de in fl. 9.—, sîm. de cânepă fl. 1.40, carnea de vită p. chilo 52 cr., — 45 cr., carnea de berbec 28 cr.

— mături în Steinbruch, în 31 Octoav. — notat: unguresci bătrîni grei 43 — cr. până 44 — cr., unguresci grei tineri 46 — cr. până — cr. de mijloc 46 — cr. până 47 — cr., ușori — cr. până 46 — cr., marfă țerăneasă grea 43 — cr. până 41 — cr., de mijloc 42 — cr. până 43 — cr. ușoră 42 — cr. până 45 — cr., românesci, de — cr. grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr. transito sârbești grei 44 — cr. până 45 — cr., transito de mijloc 43 cr. până 44 — cr., transito ușori 42 — cr. până 44 — cr.

Bursa de măruri din Budapesta dela 31 Oct. n. 1891.

Sîmînțe	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.		Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilo.	
		dela	pînă		dela	pînă
Grâu						
Bănătenesc vechiu	78	10.60	10.80	77	10.70	10.90
Grâu dela Tisa	78	10.60	10.80	77	10.70	10.90
Grâu „Pesta	76	10.55	10.75	77	10.65	10.85
Grâu de Alba-Reg.	76	10.60	10.80	77	10.70	10.90
„Balca	76	10.60	10.80	77	10.70	10.90
Grâu ung. de Nord	76	—	—	77	—	—

Sîmînțe, vechi ori noue	Soțul	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.
Sécără		70—72	9.55 10.—
Orz	Nutretya	60—62	6.10 6.50
	de vina	62—64	6.70 7.20
	de berbe	64—66	7.40 8.30
Ovăs		89—41	6.15 6.45
Cucuruz (porumb)	bănaș,	75	6.40 6.45
	de alt soț.	78	6.30 6.40
Meiu			5.05 5.90
Heișă			14.— 14.50

Mărci pe termen.	Grâu	de primă.	Prețul per 100 chilogr.	
			Soțul	Qualitatea per 100 chilogr.
	Cucuruz	de toam.	10.90	11.—
	Ovăs	Main-fun.	6.09	6.11
		Sept.-Oct.	6.48	6.50
		de primă.	6.48	6.50
		de toam.	6.50	6.60

Producele diferite	Soțul	Cursul	
		dela	pînă
Som. de trif.	Lucernă ungurească	44	48
	roșie	57	55
Oleu de rap.	rafinat	37	38
Uns. de porc	dela Pesta	56	56.50
	dela țeară	—	—
Slănină	svîntată	46	47
	afumată	53	54
Șîn		37	38
Prune		13	14
Lietar	slavon, nou	17	18
	bănătenesc	17	18
Miere	brută	29	30
	galbînă străcurată	82	83
Ceară	de Rosenau	188	140
	brut	20	21
Spirt	Drojdițe de spirt	21	22

Cursul pieței din Sibiu.

Din 2 Octomvrie n. 1891.

Hârtie-monetă română	Cump.	9.26	vînd	9.30
Lira turcesă		10.40		10.60
Imperiali		9.40		9.60
Rubla rusească		1.22		1.24

Bursa de Budapesta.

Din 29 Octomvrie n. 1891.

Renta de aur ung. 6%		103.70
„ „ 4%		100.70
„ „ hârtie 5%		116
Împrumutul căilor ferate ung. de Ost ung. (1-a emisiune)		111.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)		98
Bonuri rurale ung.		95.50
„ croato-slavone		104
Obligațiunile desp. regalilor		95.50
Împrumut cu premiu ung.		141.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin		130
Renta de hârtie austriacă		91.50
„ de aur austriacă		91.30
„ de aur austri		

Publicațiune.

În ziua de 16 Noemvrie stil. nou a. c. va avè loc în biroul subsemnatului licitațiune pentru dare în arëndă a morii de măcinat a comunei Fofeldea pe termen de 3 ani cu începere dela 1 Ianuarie 1892 până la 31 Decemvrie 1894. Ofertul minimal 100 fiorini.

Înainte de începerea licitațiunii verbale se va depune drept garanță (vadiu) 10 fiorini.

Numai până la începerea licitațiunii verbale se primesce și oferte sigilate (făcute în regulă) care vor conține și cei 10 fiorini garanță.

Informațiuni mai deaproape se poate lua în biroul subsemnatului.

Nocrich, în 28 Octomvrie 1891. [1158] 1-3 Pretorul suprem: Wallbaum.

Din cauza reducerii a depositului meu, ofer publicului p. t. toate obiectele din depositul meu de

mărfuri de modă și manufactură

de tot nou și bine asortat

pentru sesonul de toamnă și de iarnă, cu prețuri reduse și uimitor de ieftine.

Rugând onoratul public să binevoască a se convinge despre această rară ocașiune favorabilă și totodată pentru binevoitorul sprigin, sânt

Cu toată stima

G. A. GROSS, Sibiu, Piața-mare nr. 17.

[1154] 6-10

Recomand atențiunii binevoitoare a onor. public

Plugurile de deal

ale dlui A. RIEGER din Sibiu

laudate și recunoscute ca excelente de mai mulți economi competenți, neîncungiurat succesul în locurile muntoase.

Plugurile acestea sânt făcute din fer bătut; sânt tari, se pot întrebuița la arat mai adânc și mai ușor. După-cum cu puțină putere se pot folosi în locuri cu ridicături și adâncituri.

Obreagea, 10 Octomvrie 1891.

[1157] 2-6

Szánto Károly, prefect dominial.

Germania din New-York

Societate de asigurare pe viață

[1188] 2-12

fundată la anul 1860.

Starea asigurărilor la finea anului 1889 mărci 226,319.585

Avere curată " 63,010.357

Capitaluri plasate în Europa " 5,854.622

Tabele de premii și modalități de asigurare foarte avantajoase.

Representanță generală pentru Ungaria

Budapest, VI., Gyár-utca 13.

Institutul Tipografic din Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Călimdarul Poporului

pe anul viset

1892.

Anul VII.

SIBIU.

Editura și tiparul „Institutului Tipografic.”

Numai 20 cr. exemplarul.

Numai 20 cr. exemplarul.

Cuprinsul: Călimdar astronomic și bisericesc, cu povețe economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1892. — Genealogia domnitorilor europeni. — Posta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile noue și vechi. — Scala timbrilor. — Autoritățile bisericesci în Ungaria. — Straja, de N. A. Bogdan. — Fata ori tigrul? (Povește arabă). Traducere de Ioan Russu Șirianul. — Economic: Ceva despre nutreț și nutrirea vitelor. — Iernatul albinelor. — Poesii: „Făurarul”, „Doamna Stanca” (1601 August 8), de I. Nenițescu. — „Pe lângă boi”, de G. Coșbuc. — „Cu lacrimi”, de A. C. Cuza. — „Banca solitară”, de George Murnu. Socoteala jidănească, de George Adamescu. — Anecdote din popor: Țigani fiamenți la Ispravnic. — Țigani la Logofet. — Țigani la Vodă. — Doine populare. — Tîrgurile din Ardeal, Ungaria, Bucovina și România. — Insetate.

Vendătorilor se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Octomvrie 1891.

Table with multiple columns and rows showing train schedules for various routes including Budapest-Predeal, Budapest-Ruşava-Vercerova, Simeria (Piski)-Petroșeni, Arad-Timișoara, Ghiriș-Turda, Sighișoara-Odorheiu, Careii-mari-Zelău, Copșa-mică-Sibiu, Cucurdea-Oșorheiu-Regh-săs., Simeria (Piski)-Hunedoara, Brașov-Zernesci, and Brașov-Chezdi-Oșorheiu. Includes train numbers, departure/arrival times, and station names.

Nota: Oarele însemnate în stânga stațiunilor sânt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerii încadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acți în Sibiu, sub responsabilitatea lui Ioan Popa Necșă.